ZW-0040 Regio Gooi en Vechtstreek (Gemeente Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren)		
ZO-0310	Geachte heer, mevrouw, Met veel belangstelling hebben wij kennis genomen van de Ontwerp Omgevingsvisie NH2050. Wij hebben de visie doorgenomen en maken hierbij gebruik van uw oproep om te reageren. Wij houden hieronder de indeling van de hoofdstukken aan. **Algemeen** Gooi en Vechtstreek kent vele kwaliteiten. Het is een ondernemende regio waarbinnen een hoge kwaliteit van leven en zorg centraal staat. Gooi en Vechtstreek heeft een enorme rijkdom aan landschap. De waarde en de herkenbaarheid daarvan maakt de regio Gooi en Vechtstreek tot een uniek gebied binnen de Randstad. De inwoner voelt zich sterk verbonden met de regio en hun dorp of stad. De belangrijke ambities en principes uit uw visie op het gebied van de voorkeur voor binnenstedelijk bouwen, het behouden en versterken van natuur en landschap onderschrijven wij. Wij rekenen erop dat deze overeind blijven. **Leefomgevingskwaliteit** Voor de leefomgevingskwaliteit is het essentieel de waarden en karakteristieken van landschap en cultuurhistorie te benoemen, te behouden, waar nodig te herstellen en waar mogelijk te versterken en te ontwikkelen. U deelt deze ambitie. Het ontwikkelprincipe over landschap gaat echter alleen in op ontwikkeling en draagkracht van het landschap. Dat is een zeer beperkte uitwerking van de ambitie. Dit ontwikkelprincipe geeft onvoldoende uitdrukking aan de principiële keuzes voor het behouden en het versterken van het landschap. Daarnaast is het niet alleen van belang om het landschap te beschouwen in relatie tot een bepaalde opgave. Het beheer van, en investeren in landschap dient als zelfstandige opgave te worden benoemd. Dit is bij het metropolitaan landschap overigens wel uitstekend beschreven.	De uitwerking van het in ontwikkelprincipe 1 genoemde eenvoudig landschappelijk regime met twee soorten gebieden vindt plaats in het kader van het project van de Omgevingsverordening. Hierbij worden de wezenlijke kenmerken en waarden van het landschap voor gebieden binnen de provincie uitgewerkt. De schrijffase van de Omgevingsverordening is inmiddels gestart. Bij het schrijven van de Omgevingsverordening zullen we nadrukkelijk onze partners betrekken, zoals de gemeenten en maatschappelijke organisaties. Net als indiener vinden wij het beheer van en investeren in het landschap belangrijk. Binnen het metropolitaan landschap is dat van belang vanwege het intensief gebruik en de druk binnen de Metropoolregio. Ook in andere gebieden is dit een belangrijk aandachtspunt, dat door middel van maatwerk in gebiedsprocessen verder uitgewerkt kan worden, in samenwerking met verschillende partijen. Wij besteden hier in onze visie dan ook aandacht aan in onder andere het benoemen van deze in onze ogen kritische succesfactoren op pagina 37 en 68 van de Omgevingsvisie.
ZO-0311	Het voorgaande geldt nog sterker voor erfgoed. In het ontwikkelprincipe wordt deze term niet genoemd en monumenten staan slechts benoemd als 'randvoorwaarde'. Dit doet geen recht aan de rijkheid aan erfgoed in Noord-Holland, de rol van erfgoed in de gelaagde leefomgeving en de opgave om het erfgoed te behouden. De beleidsbrief 'Erfgoed Telt' van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) is in dat kader interessant. Daarin worden drie pijlers genoemd voor erfgoedzorg van de toekomst: 1.Instandhouding van het erfgoed voor huidige en toekomstige generaties 2.Positioneren van erfgoed in de leefomgeving 3.Aandacht voor de verbindende kracht – de sociale en maatschappelijke waarde- van het erfgoed Als randvoorwaarde worden de UNESCO-werelderfgoederen genoemd. Wij zien hier ook graag de werelderfgoederen terug die de komende jaren zullen worden genomineerd, in onze regio de Nieuwe Hollandse Waterlinie en Zonnestraal. Daarnaast verdient het aanbeveling om het beleid voor de Nieuwe Hollandse Waterlinie en de Stelling op elkaar af te stemmen, ook met andere provincies.	In de omgevingsvisie is landschap gedefinieerd als een gebied dat in zijn verschijningsvorm een geheel vormt; het geheel van landschappelijke en cultuurhistorische elementen. Daarnaast geeft de visie aan dat ontwikkelingen en beheer passend zijn bij de waarden, de karakteristiek en het draagvermogen van het landschap en daarmee dus ook het erfgoed. Indiener vraagt om een verdere specificatie van dit erfgoed. Deze nadere specificatie is uitgewerkt in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 2018 en is voorzien in de nog op te stellen omgevingsverordening. U vraagt verder om een aanvulling op het begrip UNESCO erfgoed door dit begrip uit te breiden met de mogelijke UNESCO nominatie van Landgoed Zonnestraal en de Hollandse Waterlinie. In de Omgevingsvisie wordt naar de UNESCO werelderfgoederen verwezen in verband met de aanvullende randvoorwaarden welke deze status met zich mee brengt. Deze zijn nog niet van toepassing op landgoed Zonnestraal en de Hollandse Waterlinie. Overigens richt het ontwikkelprincipe voor landschap en cultuurhistorie zich uiteraard ook op beide cultuurhistorische waarden.
ZO-0313	In de visie worden de termen 'natuur', 'natuurinclusief', 'biodiversiteit' en 'natuurlijk' door elkaar gebruikt. Dit kan gaan om een gebied, soortenrijkdom of 'hetgeen van oorsprong aanwezig is'. Dat geeft verwarring. Wij verzoeken om hier duidelijke definities voor op te nemen. Graag zien wij duidelijk gemaakt dat de visie uitgaat van zowel het versterken van (beschermde) gebieden met hoge ecologische waarden als de biodiversiteit (rijkdom aan flora en fauna) in zijn algemeenheid. De natuur op zich vertegenwoordigt een waarde.	In de Begrippenlijst bij de visie zijn de definities voor duurzaam en biodiversiteit opgenomen. Deze zienswijze geeft aanleiding om de definitie van natuurinclusief aan de begrippenlijst toe te voegen en het begrip duurzaamheid uit te breiden met de betekenis ervan voor natuur.
ZO-0317	Het is goed dat de kust en de wateren van Noord-Holland op een prominente wijze aandacht krijgen. Ook in Gooi en Vechtstreek is het IJmeer en Gooimeer van grote landschappelijke en recreatieve waarde. Noemenswaardig daarbij zijn de historische dijken langs het IJmeer en de klifkusten langs het Gooimeer. Ook de gevolgen van een eventuele peilverandering van het IJsselmeer verdient aandacht, voor onze regio temeer in relatie tot voorgenoemde historische dijken en buitendijkse gebieden.	Wij willen op voorhand geen standpunt innemen over de IJmeerverbinding via de Hollandse Brug of via het IJmeer. Onderzoek zal hiervoor nodig zijn. Indien de verbinding via het IJmeer de meest wenselijke is, zien wij deze liever ook ondergronds dan bovengronds. De uiteindelijke keuze zal echter na grondig onderzoek en na afweging van de diverse belangen bepaald

	Er wordt terecht geconstateerd dat de openheid een belangrijke ruimtelijke karakteristiek is en dat verdere compartimentering van deze wateren onwenselijk is. In verschillende kaarten wordt een verbinding tussen Almere en Amsterdam over het IJmeer gesuggereerd. Los van de wenselijkheid en haalbaarheid van een verbinding, achten wij een bovengrondse verbinding als buitengewoon schadelijk voor de cultuurhistorische, landschappelijke en recreatieve waarde en potentie van het IJmeer en forteiland Pampus en het ontwikkelprincipe wat u heeft geformuleerd. Wij verzoeken u ook met klem om in de visie als randvoorwaarde op te nemen dat 'een eventuele verbinding via het IJmeer ondergronds dient te zijn'. We verwijzen daarbij ook naar uw standpunt in het kader van de RRAAM-afspraken.	worden. Wij vinden het daarom niet verstandig om de door indiener voorgestelde randvoorwaarde op te nemen.
ZO-0321	**Metropool in ontwikkeling** Wij herkennen ons in de geschetste ontwikkeling en de karakterisering van deze metropool: een zorgvuldige ontwikkeling met oog voor het landschap en het feit dat kernen, regio's en gebieden een sterke eigen identiteit behouden. De kritische succesfactoren als een basisbereikbaarheid voor de kleine kernen naar de voorzieningen van grote(re) kern of stad, gebiedsgericht maatwerk voor ontwikkelingen in kleine kernen en oog voor de ontwikkeling van het landschap en mobiliteit, onderschrijven wij dan ook volledig. We missen een prominente ambitie om de metropool ook voor iedereen te laten zijn. De betaalbaarheid van woningen staat steeds meer onder druk. We willen voorkomen dat het te duur wordt om in Amsterdam of in onze regio te wonen. Of dat er alleen maar werk is voor hoger opgeleiden.	We zijn het met indiener eens en hebben in de beweging Metropool in ontwikkeling op pagina 34 dan ook opgenomen dat de metropoolregio sociaal inclusief moet blijven. We stimuleren dan ook dat gemeenten op regionaal niveau afspraken over wonen maken waarin onderwerpen als betaalbaarheid worden meegenomen.
ZO-0323	De positie van de metropool in relatie tot andere grootstedelijke gebieden in Nederland behoeft meer uitwerking. Dit geldt in het bijzonder voor Gooi en Vechtstreek. Wij verbinden Amsterdam, Almere, Utrecht en Amersfoort, en de ontwikkelingen in de naastgelegen provincies hebben grote invloed op onze leefomgeving. Onze regio heeft als speciale kwaliteit dat het een grote diversiteit aan landschappen en natuur heeft op een relatief klein gebied. Ook deze landschappen verbinden ons met gebieden buiten de provincie. Het belang van grensoverschrijdende samenwerking en wederzijdse economische, landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische relaties is voor ons onmisbaar.	Wij onderkennen het door indiener geschetste belang vanuit de specifieke ligging van de Gooi- en Vechtstreek. Wij zullen op pagina 34 bij de passage over landschappen de volgende zin opnemen: 'Onze waardevolle landschappen lopen door in de ons omringende provincies Flevoland, Utrecht en Zuid-Holland alsmede de provincies die aan het IJsselmeer en de Waddenzee liggen. Een goede samenwerking met deze provincies is van belang bij de verdere ontwikkeling van onze landschappen.'
ZO-0324	De druk op de ruimte in de metropool is duidelijk. Er is daarom ook terechte aandacht voor mobiliteit. Het is begrijpelijk dat er een focus is op het verbinden van grote woon- en werkgebieden. Voor de metropool is het ook belangrijk dat daarmee niet de rest van het gebied 'voorbij wordt gereden'. Er wonen en werken ook veel mensen buiten de focusgebieden. Van 2014 tot 2017 hebben het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en de regionale partijen (Provincies Noord-Holland, Flevoland en Utrecht, Regio Amersfoort en Gooi en Vechtstreek) samengewerkt aan het MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam. Aanleiding was het verwachtte knelpunt op de A1 tussen knooppunt Muiderberg en Eemnes. Een belangrijke conclusie uit dit onderzoek is dat het mobiliteitssysteem als een geheel moet worden beschouwd en in relatie tot andere opgaven als ruimte, economie en landschap. Uw visie geeft daar ook rekenschap van, zoals de kritische succesfactor 'bij noodzakelijke ontwikkelingen in het landschap zoeken we in een vroegtijdig stadium naar integrale versterking van het gebied (…)'. In uw visie staat benoemd dat om de groei op te vangen, twee dingen noodzakelijk zijn: "Een vergroting van de capaciteit van het OV-, weg- en fietsnetwerk" en "een betere verdeling van het verkeer over de netwerken en over de modaliteiten". Wij missen hier de constatering dat met de grote mobiliteitsgroei een fundamentele andere aanpak is vereist. Er is in onze regio zeer beperkte ruimte voor de traditionele wijze van uitbreiden van infrastructuur naar aanleiding van ontwikkelingen. Er is een integrale benadering nodig, ontschotting van de verschillende overheidslagen en een schaal- en systeemsprong van het openbaar vervoer. Alle modaliteiten zijn nodig, maar gelet op efficiënt ruimtegebruik zou prioriteit bij openbaar vervoer en fiets moeten liggen. Daar is niet alleen provincie verantwoordelijk voor: ook het Rijk, regio's en gemeenten delen in deze verantwoordelijkheid. Wij vinden het van belang dat de provincie deze visie gaat uitdragen.	Wij zijn het met indiener eens dat de grote mobiliteitsgroei een fundamenteel andere aanpak vereist. Belangrijk daarbij is op een betere manier te kijken naar de samenhang tussen ruimtelijk economische ontwikkelingen en bereikbaarheid. In onze visie hebben wij een drietal ontwikkelprincipes die de samenhang tussen bereikbaarheid en ruimtelijke ontwikkeling benoemd. Ontwikkelprincipe 3 in het hoofdstuk Leefomgevingskwaliteit wat gaat over het clusteren van ruimtelijk economische ontwikkelingen bij OV-knooppunten, ontwikkelprincipe 9 wat handelt over het verbeteren van het mobiliteitssysteem in de metropoolregio Amsterdam en ontwikkelprincipe 13 wat handelt over de samenhang van bereikbaarheid in minder verstedelijkte gebieden. Ons inziens bestaat een metropolitaan mobiliteitssysteem uit alle voor handen zijnde modaliteiten waarbij deze goed op elkaar worden afgestemd. In onze visie hebben wij dus oog voor al die modaliteiten wat leidt tot toevoeging van capaciteit voor OV, fiets èn auto, maar wel verschillend per gebied omdat de opgaven in het drukker wordende deel binnen de ring A10 om een andere oplossing vragen dan een minder dicht verstedelijkt deel van de provincie.

ZO-0328	Het MIRT onderzoek Oostkant Amsterdam heeft geresulteerd in een gedragen maatregelenpakket met een focus op het openbaar vervoer, knooppuntenontwikkeling, een snelfietspadennetwerk in Gooi en Vechtstreek en, indien noodzakelijk, de A1. Indien weguitbreiding op termijn noodzakelijk is, dient dit goed te worden ingepast. Voor de A1 betekent dit een tunnel. Wij zien dit graag in de visie benoemd. In de tekening zijn verbindingen getoond, ook nieuwe verbindingen die ontbreken. Hiervoor is een hoogwaardige OV-verbinding tussen Utrecht en Almere langs de A27 via Hilversum en Huizen een absolute noodzaak. In de tekening op o.a. blz. 18 kan de pijl 'Doorgaand verkeer om de stad' in onze regio worden opgevat als een beoogd tracé met een directe verbinding A6-A9. Wij gaan ervan uit dat dit niet is beoogd. Graag zien wij dit bevestigd.	In de visie werken we met ontwikkelprincipes vanwege het lange termijn karakter van de visie. Om die reden nemen we geen concrete locaties of maatregelen op in het visiedeel. Uitwerking in concrete maatregelen verloopt in de in het hoofdstuk van Visie naar uitvoering aangekondigde agenda mobiliteit. Voor de goede orde, de uitkomsten uit het MIRT onderzoek oostkant Amsterdam onderschrijven we. De hoogwaardige OV-verbinding langs de A27 zullen we als stippellijn toevoegen op de kaart als indicatie voor het verbeteren van de OV-bereikbaarheid tussen Flevoland, Gooi en Utrecht. De lijnen op de tekening zijn niet bedoeld als tracé aanduiding, maar als richting of relatie.
ZO-0329	Er is opgenomen dat bestaande afspraken over uitleglocaties worden gerespecteerd. We vragen hier wel in het bijzonder aandacht voor beoogde schaalsprong van Almere. De beoogde groei van werkgelegenheid houdt in Almere geen gelijke tred met de (wensen voor) woningbouw. Uit het gememoreerde MIRT onderzoek is ook gebleken dat deze schaalsprong daarom voor nog meer extra druk op onder meer de A1 en A10 zal zorgen. Dit heeft grote consequenties voor het mobiliteitssysteem aan de oostkant van Amsterdam. Wij ondersteunen de noodzakelijke ontwikkeling van Almere. Wel vragen we hierbij aandacht voor de consequenties op het mobiliteitssysteem en het landschap en de leefbaarheid. Ook hier geldt het belang om bij deze visie over de provinciegrens te kijken. Wij rekenen er daarom op dat de kritische succesfactor 'De grote ontwikkelgebieden moeten beoordeeld worden op hun regionale (MRA-) bereikbaarheid en niet alleen op de lokale ontsluiting' ook geldt voor de ontwikkeling in Flevoland, zoals de uitbreiding van Almere en vliegveld Lelystad.	Wat ons betreft zijn de ontwikkelingen in Almere en rond vliegveld Lelystad van groot belang en in dit perspectief zullen deze ook beoordeeld moeten worden.
ZO-0331	De paragraaf over het metropolitane landschap is zeer treffend. Hier komt ook de opgave voor het behoud en investeren in het landschap duidelijk terug. Wij juichen dit zeer toe. Gezien de grote variatie in landschappen en natuur is er in Gooi en Vechtstreek veel winst te behalen op het gebied biodiversiteit. Wij willen hier samen met u aan werken. **Sterke kernen, sterke regio's** Wij lezen in deze beweging een benadering die uitgaat van de kracht van kernen en regio's. Dat ondersteunen wij. In onze regio is een grote diversiteit aan kernen zoals vestingsteden, lintdorpen en brinkdorpen. Wij delen de door u genoemde ambitie om de identiteit van deze dorpen te versterken en de mogelijkheid voor regionaal maatwerk. In onze Regionale woonvisie staat over dit maatwerk bijvoorbeeld: "Kleinere bouwlocaties vinden we in vrijwel alle kernen. In het kader van doorstroming en leefbaarheid van kleinere kernen hebben ook deze locaties een belangrijke functie. De kernen groeien organisch door kleinere uitbreidingsplannen en transformaties." Voor ons het behoud van de natuur tussen onze kernen een kerndoelstelling van ons beleid. In onze regio is daarom ook, met de provincie en gemeente Amsterdam, het Goois Natuurreservaat (GNR) opgericht om de waardevolle natuur tussen de kernen te behouden. Graag blijven wij ons met u voor deze ambitie inzetten.	Wij danken indiener voor deze reactie en zullen in de uitvoering zeker de samenwerking opzoeken.
ZO-0336	**Nieuwe energie** In deze beweging ligt de focus op de energietransitie en de wijze en locaties van energieopwekking. Dat is uiteraard van belang. Hierbij wordt slechts zeer summier ingegaan op misschien wel de grootste opgave: het verminderen van het energieverbruik, onder meer door het isoleren van gebouwen. Dit is een immense en kostbare opgave en randvoorwaardelijk voor energieneutraliteit. De financiering van de energietransitie is een grote uitdaging. Regio Gooi en Vechtstreek heeft bij het ministerie aangegeven als pilotregio te willen fungeren voor proeven op het gebied van objectgebonden financiering. In lijn hiermee is in Laren een studie gestart naar objectgebonden financiering, specifiek op het terrein van baatbelasting. Regionaal wordt succesvol geëxperimenteerd met financieringen voor de verenigingen van eigenaren. Vanuit de provincie zijn er subsidiemogelijkheden voor het ontwikkelen van financieringsproducten en kan een pilot in Gooi en Vechtstreek mogelijk (mede-)gefinancierd. De opgedane inzichten in Laren kunnen hiervoor worden benut.	Wij delen het standpunt dat besparing een belangrijk onderdeel is voor het realiseren van de energietransitieopgave. In onderliggende onderzoeken van de Omgevingsvisie hebben wij het belang van energiebesparing ook inzichtelijk gemaakt. Maximaal besparen beperkt de benodigde extra ruimte voor het opwekken, opslaan en distribueren van hernieuwbare energie. In de Omgevingsvisie hebben wij daarmee rekening gehouden.
ZO-0337	U stelt dat in het kader van het Programma Transitie Energie en Grondstoffen gewerkt gaat worden aan regionale energie en klimaat strategieën voor Noord-Holland Noord en de MRA. Dit is niet de 'regio' indeling zoals tot nu toe is gehanteerd door bijvoorbeeld het Rijk en de VNG. Gooi en Vechtstreek is reeds actief op	In het kader van de Regionale Energiestrategieën wordt eerst een plan van aanpak opgesteld, samen met de gemeenten in de regio's Noord-Holland Noord en de Metropoolregio Amsterdam.

	het gebied van de regionale transitie naar duurzame energie, onder andere met Rijks- en VNG middelen. Daarbij wordt intensief samen gewerkt als gemeenten onderling en met partners binnen en buiten onze regio. Eind 2017 is samen met regio-partners de Regionale Energiestrategie Gooi en Vechtstreek 'Samen op Pad' opgesteld, mede met inbreng van provincie Noord-Holland en het Rijk. Wij vragen u genoemde samenwerking en aanpak op de schaal van Gooi en Vechtstreek mee te nemen in de ondersteuning en vorming van 'RES-regio's' in provincie Noord-Holland.	Daaruit zal duidelijk worden of er een nadere onderverdeling per regio nodig is. Wij houden rekening met het verzoek van indiener.
ZO-0339	Als waardevolle toevoeging aan de visie raden wij aan om als economische kans van de energietransitie ook te benoemen dat dit kan bijdragen aan de bescherming en beheer van het landschap (zie bijvoorbeeld het rapport Energielinie van de RCE en provincie Noord-Holland), of voor aanjagen van stedelijke herontwikkeling. Wij willen deze ambities samen met de provincie verwezenlijken.	Wij onderschrijven de opmerking van indiener dat de energietransitie veel kansen biedt, zoals economische maar ook kansen die bijdragen aan bescherming en beheer van het landschap en aan stedelijke ontwikkeling. De belangrijkste kansen staan vermeld onder de beweging Nieuwe Energie. Om dit te verwezenlijking kunnen is samenwerking met de regio heel bruikbaar.
ZO-0340	**Natuurlijk en vitale landelijke omgeving** Het is goed dat een aparte beweging aan natuur, agrarisch- en landelijk gebied is gewijd. Wij zijn verheugd te lezen dat er inzet blijft op het verbinden van natuurgebieden in Gooi en Vechtstreek. Het principe om het landgebruik en de waterpeilen in balans te brengen met de draagkracht van het veenweidegebied heeft veel impact. Dit is een grote opgave met mogelijk veel impact. Als regio willen wij hier ook onze bijdrage in leveren. Maar dit is opgave voor alle betrokken partijen, van overheden en gebiedspartijen. Dit mist als kritische succesfactor. Ook is dit bij uitstek een opgave die samenhangt met andere ambities, zoals vergroten van biodiversiteit of vitaliteit van kleine kernen.	Wij onderschrijven dit. Wij kiezen daarom voor een gebiedsgerichte aanpak samen met alle betrokken partners, die medeverantwoordelijk zijn om de bodemdaling af te remmen, te stoppen en zo mogelijk te herstellen. Wij vinden het positief dat ook de Regio Gooi en Vechtstreek hier een bijdrage aan wil leveren. In het op te starten programma bodemdaling zullen wij uiteraard koppelingen leggen met (de uitvoering van) andere beleidsthema's, zoals het vergroten van de biodiversiteit. Wij zullen aan de bij ontwikkelprincipe 21 gekoppelde eerste kritische succesfactor op pagina 55 het volgende toevoegen: "... en bereidheid tot actie bij alle betrokken partijen".
ZO-0342	**Vervolg: van visie naar uitvoering** In het hoofdstuk van visie naar uitvoering geeft u een aanzet voor de uitvoering. Wij herkennen ons in de ambitie om opgaven centraal te stellen. In het kwaliteitsbeeld Noord-Holland 2050 (2018; p. 94) wordt het belang benadrukt van ontwikkeling met behoud van kwaliteit. Gooi en Vechtstreek dient daarbij als voorbeeld: "*In de provincie zijn verschillende, inspirerende voorbeelden te vinden, hoe met behoud van kwaliteit ontwikkeld kan worden. Aansprekend voorbeeld is het Gooi, waar samenwerkende gemeenten al rond 1920 samen besloten een ontwikkelingsplan te maken, uitgaande van de bescherming van bestaande kwaliteiten (de schoonheid van de Gooise natuur was immers de reden van de aantrekkingskracht) en de ontwikkeling van nieuwe kwaliteiten. Door deze keuze is dit gebied nu een van de meest gelaagde en gewilde gebieden in de provincie en Nederland.*" We hopen dat u daarbij de kans benut om te gaan voor kwaliteit. Dit vraagt om keuzes, wij missen in de visie het afwegingskader dat u gebruikt wanneer er dilemma's ontstaan tussen ambities en thema's.	Wij zijn verheugd dat indiener zich herkent in onze ambitie de opgaven centraal te stellen. We hebben een bewuste keuze gemaakt om een aantal ontwikkelprincipes te benoemen in onze visie en om het afwegingskader hierin niet op te nemen. De reden hiervoor is dat we een langer houdbare visie hebben willen opstellen en ruimte willen bieden in de toekomst om samen met onze partners afwegingskaders, maar indien noodzakelijk, ook aanpassingen aan deze kaders te kunnen aanbrengen zonder de visie direct te hoeven herzien. We hebben met andere woorden in de visie vooral de ambities en doelen geformuleerd. De instrumenten om die doelen en ambities te bereiken, gelegitimeerd vanuit onze visie, stellen we in het verlengde daarvan op. De invulling van dergelijke kaders is onderdeel van het proces om te komen tot een bij deze visie behorende Omgevingsverordening. Ook dit proces geven we graag invulling samen met onze partners.
ZO-0345	Graag aan wij met u aan de slag om vanuit een balans te vinden tussen economische groei, verstedelijking en leefbaarheid. Het instrument dat de Omgevingswet ons biedt om opgaven te versterken, het zogenaamde 'programma', past hier goed bij. Voor onze regio is daarbij samenwerking met de provincie onmisbaar, ook waar het gaat om financiën. Hier geeft de visie nog geen zicht op. We realiseren daarbij onze eigen verantwoordelijkheid. Wij investeren daarom ook in gezamenlijke programma's zoals Oostelijke Vechtplassen, Naarden buiten de Vesting, Verder met de Vesting Muiden, OV knooppunten, het MRA fietsnetwerk en trekken gezamenlijk met u op in onderzoek naar nieuwe vervoersvormen.	Het klopt dat onze Omgevingsvisie, als langetermijnvisie voor de ontwikkeling van de leefomgeving in Noord-Holland, geen zicht biedt op de precieze inzet van financiële middelen voor de programma's die uitwerking en uitvoering geven aan de visie. De toedeling van middelen aan programma's maakt onderdeel uit van de jaarlijkse begrotingscyclus. Hierbij fungeert de Omgevingsvisie als richtinggevend strategisch kader. Uiteraard zetten wij graag de samenwerking met de Gooi- en Vechtstreek voort in bestaande en nieuwe programma's en met de Regionale samenwerkingsagenda.
ZO-0346	**Proces** Tenslotte willen wij u complimenteren met het proces van co-creatie met overheden en organisaties uit de profit- en non-profitsector. De Regio is lid van de ambtelijke projectgroep en een vertegenwoordiging van Gooi en Vechtstreek heeft deelgenomen aan de werkateliers en overige bijeenkomsten. Wij herkennen onze inbreng grotendeels terug in de Omgevingsvisie NH2050 en vertrouwen erop dat u de aangedragen punten verwerkt in de uiteindelijke visie. Hoogachtend, Regio Gooi en Vechtstreek, namens de gemeenten Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren, Weesp en Wijdemeren	Wij nemen de complimenten met dank in ontvangst.